EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2015.2.25.
COM(2015) 69 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

A 2013. ÉVRE VONATKOZÓAN AZ IONIZÁLÓ SUGÁRZÁSSAL KEZELT ÉLELMISZEREKRŐL ÉS ÉLELMISZER-ÖSSZETEVŐKRŐL

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

A 2013. ÉVRE VONATKOZÓAN AZ IONIZÁLÓ SUGÁRZÁSSAL KEZELT ÉLELMISZEREKRŐL ÉS ÉLELMISZER-ÖSSZETEVŐKRŐL

1. BEVEZETÉS

E jelentés az ionizáló sugárzással kezelt élelmiszerekre és élelmiszer-összetevőkre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló1999/2/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv[1] 7. cikkének (4) bekezdésében előírtaknak megfelelően a 2013. január 1. és 2013. december 31. közötti időszakra terjed ki. Azon információk alapján állították össze, amelyeket huszonhat tagállam küldött meg az Európai Bizottságnak. Málta és Horvátország nem nyújtott be adatokat a 2013. évre vonatkozóan. Horvátország 2013. július 1-jén csatlakozott az EU-hoz.

2. JOGALAP ÉS HÁTTÉR

Az 1999/2/EK irányelv 7. cikkének (3) bekezdése értelmében a tagállamok minden évben kötelesek eljuttatni a Bizottsághoz:

– az ionizáló sugárzást végző létesítményekben elvégzett vizsgálatok eredményeit, különösen a kezelt élelmiszerek és élelmiszer-összetevők kategóriái és mennyiségei, valamint az alkalmazott dózisok tekintetében;

valamint

– a termékek értékesítési fázisában elvégzett vizsgálatok eredményeit és az ionizáló sugárzással történő kezelés kimutatására használt módszereket.

Az irányelv 7. cikkének (4) bekezdése előírja, hogy a Bizottságnak közzé kell tennie az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*:

– az engedélyezett tagállami létesítményekre vonatkozó részletes tájékoztatást, illetve az azok helyzetében bekövetkezett valamennyi változást; és

– a nemzeti ellenőrző hatóságok által évente adott tájékoztatás alapján készült jelentést.

Az élelmiszer-besugárzás általános szempontjairól a Bizottság Egészség- és Fogyasztóügyi Főigazgatóságának honlapján áll rendelkezésre további információ[2].

[1] Az Európai Parlament és a Tanács 1999. február 22-i 1999/2/EK irányelve az ionizáló sugárzással kezelt élelmiszerekre és élelmiszer-összetevőkre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről (HL L 66., 1999.3.13., 16. o.).

[2] http://ec.europa.eu/food/food/biosafety/irradiation/index_en.htm

2.1. Besugárzást végző létesítmények

Csak olyan létesítményekben kezelhetők élelmiszerek és élelmiszer-összetevők besugárzással, amelyek erre engedélyt kaptak. Az Európai Unióban található létesítményeknek a tagállamok illetékes hatóságai adják meg az engedélyt. Az 1999/2/EK irányelv 7. cikkének (3) bekezdése előírja, hogy a tagállamoknak tájékoztatniuk kell a Bizottságot besugárzást végző engedélyezett létesítményeikről.

Az élelmiszerek és élelmiszer-összetevők besugárzása csak a következő, az irányelv II. mellékletében felsorolt források segítségével történhet:

– radioaktív izotópokból származó ^{60}Co vagy ^{137}Cs gamma-sugarak;

– olyan gépi forrásból gerjesztett röntgensugarak, amelyek 5 MeV-nál nem nagyobb névleges energiaszinten (maximális kvantumenergia) működnek,

– olyan gépi forrásból gerjesztett elektronok, amelyek 10 MeV-nál nem nagyobb névleges energiaszinten (maximális kvantumenergia) működnek.

A tagállamokban engedélyezett, besugárzást végző létesítmények jegyzéke nyilvánosan hozzáférhető, mivel azt a Bizottság közzétette[3].

2.2. Besugárzott élelmiszerek és élelmiszer-összetevők

Az ionizáló sugárzással kezelt élelmiszerek és élelmiszer-összetevők közösségi listájának megállapításáról szóló 1999/3/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv[4] uniós szinten engedélyezi a szárított aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők besugárzását. Hét tagállam bejelentette a Bizottságnak, hogy az 1999/2/EK irányelv 4. cikke (4) bekezdésével összhangban fenntartja nemzeti engedélyeit egyes élelmiszerekre és élelmiszer-összetevőkre vonatkozóan. A nemzeti engedélyek listáját[5] a Bizottság közzétette.

Az egy vagy több besugárzott élelmiszer-összetevőt tartalmazó besugárzott élelmiszereken fel kell tüntetni a „besugárzott” vagy az „ionizáló sugárzással kezelt” jelölést. Amennyiben a besugárzott terméket egy összetett élelmiszerben összetevőként alkalmazzák, a megnevezést ugyanennek a megjelölésnek kell kísérnie az összetevők listáján. Ömlesztve árusított termékek esetében ennek a megjelölésnek a terméket tartalmazó tartály mellett vagy felett elhelyezett tájékoztató táblán vagy feliraton a termék nevével együtt kell megjelennie.

A megfelelő jelölés biztosítására, illetve a nem engedélyezett termékek kimutatására az Európai Szabványügyi Bizottság (CEN) a Bizottság megbízásából számos analitikai módszert szabványosított.

---

3 HL C 265., 2012.9.1., 3. o.

4 Az Európai Parlament és a Tanács 1999. február 22-i 1999/3/EK irányelve az ionizáló sugárzással kezelt élelmiszerek és élelmiszer-összetevők közösségi listájának megállapításáról (HL L 66. 1999.3.13., 24. o.).

5 HL C 283., 2009.11.24., 5. o.

3. A BESUGÁRZÁST VÉGZŐ LÉTESÍTMÉNYEKBEN ELVÉGZETT VIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI ÉS AZ ALKALMAZOTT DÓZISOK

A jelentés e fejezete a besugárzást végző létesítményekben elvégzett vizsgálatok eredményeit mutatja be, különös tekintettel a kezelt termékek kategóriájára és mennyiségére, valamint az alkalmazott dózisokra. A tagállamok által közölt információk szerint az illetékes hatóságok által végzett ellenőrzések megerősítették, hogy a besugárzást végző engedélyezett létesítmények megfelelnek az 1999/2/EK irányelv követelményeinek.

Az alábbi táblázatok és ábrák a 2013-ban a tagállamoknak a besugárzást végző engedélyezett létesítményeiben elvégzett vizsgálatok eredményeit mutatják, különösen a kezelt élelmiszerek és élelmiszer-összetevők kategóriái és mennyiségei, valamint az alkalmazott dózisok tekintetében;

3.1. Az EU-ra vonatkozó összefoglaló

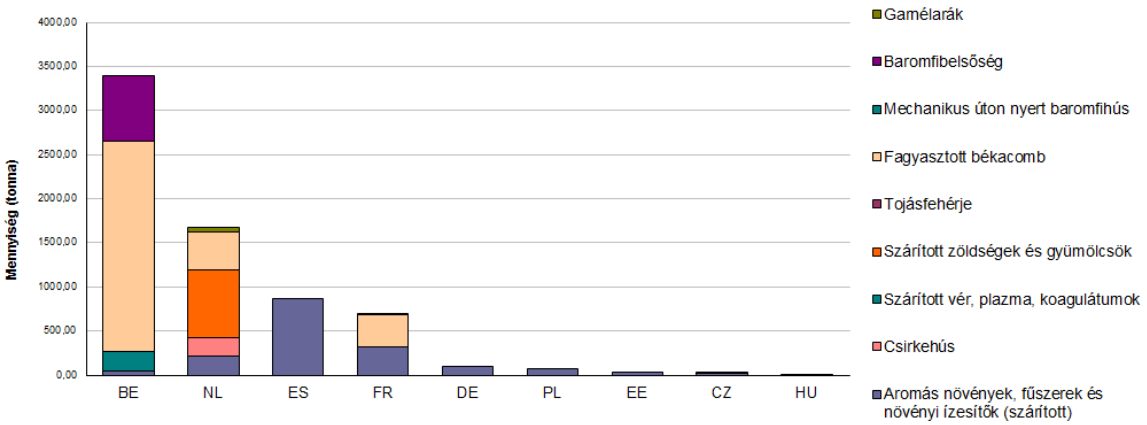
Az alábbi táblázat összefoglalót ad az Európai Unió 13 tagállamában található, besugárzás végzésére engedélyezett létesítményekben ionizáló sugárzással kezelt élelmiszerek (tonnában kifejezett) mennyiségéről:

Tagállam	Engedélyezett létesítmények száma	Kezelt mennyiség (tonna)
Belgium	1	3399,3
Bulgária	2	Nem került sor élelmiszer besugárzására
Cseh Köztársaság	1	24,4
Németország	4	103,3
Észtország	1	35,2
Spanyolország	3*	871,0
Franciaország	5	691,0
Olaszország	1	Nem került sor élelmiszer besugárzására
Magyarország	1	6,7
Hollandia	2	1678,6
Lengyelország	2	66,7
Románia	1	Nem került sor élelmiszer besugárzására
Egyesült Királyság	1	Nem került sor élelmiszer besugárzására
Összesen:	**25**	**6876,2**

* A három létesítmény közül kettőben nem sugároztak be élelmiszert.

Az Európai Unióban 25 engedélyezett létesítmény van, amelyek 13 tagállamban találhatók. A 25 engedélyezett létesítmény közül 7-ben nem sugároztak be élelmiszereket. 2013-ban a 13 tagállam közül csak 9-ben kezeltek élelmiszereket ionizáló sugárzással.

Az alábbi hisztogram összefoglalót ad az Európai Unióban 2013-ban a besugárzás végzésére engedélyezett létesítményekben ionizáló sugárzással kezelt élelmiszerek (tonnában kifejezett) mennyiségéről és a termékek kategóriáiról.

A következő tagállamokban nincs engedélyezett létesítmény: Dánia, Írország, Görögország, Ciprus, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Ausztria, Szlovénia, Szlovákia, Finnország, Svédország, Portugália.

Az alábbi táblázatok az érintett tagállamokban kezelt termékek kategóriáit és az alkalmazott dózisokat mutatják.

3.2. Belgium

Élelmiszerek	**Elnyelt dózis (kGy)**
Aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők (szárított)	4 – 7,9
Szárított vér, plazma, koagulátumok	2,2 – 6,6
Fagyasztott békacomb	2,7 – 4,7
Baromfibelsőség	3,1 – 4,4

3.3. Cseh Köztársaság

Élelmiszerek	**Elnyelt dózis (kGy)**
Aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők (szárított)	5,66 – 9,92
Szárított zöldségek és gyümölcsök*	6,65 – 8,7

* Leccinum sp., Suillus luteus, Boletus edulis és szárított gombák keveréke

3.4. Németország

Élelmiszerek	**Elnyelt dózis (kGy)**
Aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők (szárított)	5 –10

3.5. Észtország

Élelmiszerek	**Elnyelt dózis (kGy)**
Aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők (szárított)	10

3.6. Spanyolország

Élelmiszerek	**Elnyelt dózis (kGy)**

Aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők (szárított)	9,31

3.7. Franciaország

Élelmiszerek	**Elnyelt dózis (kGy)**
Aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők (szárított)	5 – 10
Fagyasztott békacomb	1 – 10
Mechanikus úton nyert baromfihús	4 – 10

3.8. Magyarország

Élelmiszerek	**Elnyelt dózis (kGy)**
Aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők (szárított)	2 – 10

3.9. Hollandia

Élelmiszerek	**Elnyelt dózis (kGy)**
Aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők (szárított)	4 – 8
Csirkehús	3 – 5
Szárított zöldségek és gyümölcsök	2 – 8
Tojásfehérje	1
Fagyasztott békacomb	4 – 8
Garnélarák	3

3.10. Lengyelország

Élelmiszerek	**Elnyelt dózis (kGy)**
Aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők (szárított)	5 – 10

4. A TERMÉK ÉRTÉKESÍTÉSI FÁZISÁBAN VÉGZETT ELLENŐRZÉSEK EREDMÉNYEI, VALAMINT A BESUGÁRZOTT ÉLELMISZEREK KIMUTATÁSÁRA HASZNÁLT MÓDSZEREK

Az alábbi táblázatok a termékek értékesítési fázisában elvégzett vizsgálatok eredményeit és az ionizáló sugárzással történő kezelés kimutatására használt módszereket mutatják.

4.1. Az EU-ra vonatkozó összefoglaló

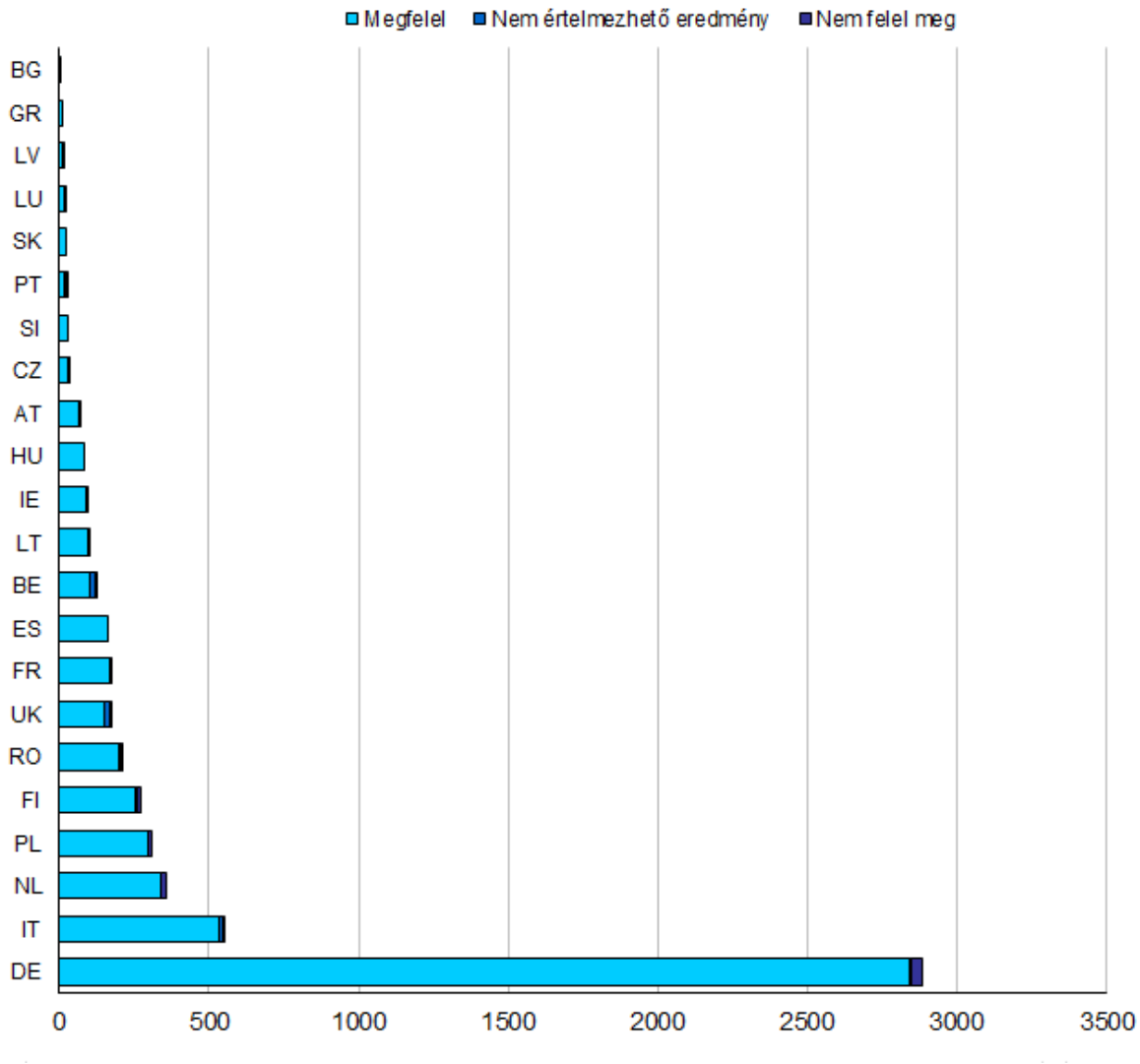
Az alábbi táblázat a vizsgált minták számát és az eredményeket foglalja össze az Európai Unió egészére vonatkozóan:

Tagállam	**Megfelel**	**Nem értelmezhető eredmény**	**Nem felel meg**	**Minták összesen**	**Az összes uniós minta %-ában kifejezve**
BE	104	16	3	123	**2,1 %**
BG	5	0	0	5	**0,1 %**
CZ	26	1	3	30	**0,5 %**
DK	NCP	NCP	NCP	NCP	
DE	2839	9	38	2886	**50,5 %**

EE	NCP	NCP	NCP	NCP	
IE	90	0	1	91	**1,6 %**
EL	10	0	0	10	**0,2 %**
ES	162	0	0	162	**2,8 %**
FR	167	0	7	174	**3,0 %**
HR	NDS	NDS	NDS	NDS	
IT	535	10	8	553	**9,7 %**
CY	NCP	NCP	NCP	NCP	
LV	8	0	5	13	**0,2 %**
LT	95	0	2	97	**1,7 %**
LU	18	0	2	20	**0,4 %**
HU	81	0	0	81	**1,4 %**
MT	NDS	NDS	NDS	NDS	
NL	340	0	20	360	**6,3 %**
AT	65	0	7	72	**1,3 %**
PL	296	3	10	308	**5,4 %**
PT	19	1	3	23	**0,4 %**
RO	201	4	3	208	**3,6 %**
SI	28	0	0	28	**0,5 %**
SK	21	0	0	21	**0,4 %**
FI	252	7	13	272	**4,8 %**
SE	NCP	NCP	NCP	NCP	
UK	149	22	5	176	**3,1 %**
EU Összesen	**5511**	**73**	**130**	**5713**	**100 %**
	96,4 %	**1 %**	**2 %**	**100 %**	

NDS: nincs rendelkezésre álló adat; NCP: nem végeztek vizsgálatot

Az alábbi hisztogram a vizsgált mintákat és az eredményeket foglalja össze tagállamonként:

4.2. Belgium - Minták száma: 123

		Minták száma: 123			
Élelmiszer-kategória	**Termékértékesítési fázisban vizsgált élelmiszerek**	**Megfelel**	**Nem értelmezhető eredmény**	**Nem felel meg**	**Alkalmazott CEN-módszer**
Gabonafélék, magvak, zöldségek és gyümölcsök és az ezekből készült termékek	Gyümölcs (szárított)	5	0	0	EN 1788
	Gomba (friss)	3	0	0	EN 1788
	Tésztafélék	7	6	1*	EN 1788
	Zöldségek és zöldségtermékek (szárított)	4	0	0	EN 1788
Halak, rákok, kagylók és az ezekből készült termékek	Puhatestűek	20	0	0	EN 1788
	Garnélarák	18	0	0	EN 1788
Fűszernövények és fűszerek	Fűszernövények és fűszerek (fagyasztva)	16	2	0	EN 1788
	Tea	19	2	0	EN 1788
Hús és húskészítmények	Békacomb	2	6	1*	EN 1788
Egyéb	Étrend-kiegészítők	10	0	1**	EN 1788
Összesen:		**104**	**16**	**3**	
A vizsgált minták összesen (%):		**85 %**	**13 %**	**2 %**	

* helytelenül jelölt

** a besugárzás nem megengedett

4.3. Bulgária - Minták száma: 5

		Minták száma: 5			
Élelmiszer-kategória	**Termékértékesítési fázisban vizsgált élelmiszerek**	**Megfelel**	**Nem értelmezhető eredmény**	**Nem felel meg**	**Alkalmazott CEN-módszer**
Fűszernövények és fűszerek	Aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők (szárított)	4	0	0	EN 1788
	Tea	1	0	0	EN 1788
Összesen:		**5**	**0**	**0**	
A vizsgált minták összesen (%):		**100 %**	**0 %**	**0 %**	

4.4. Cseh Köztársaság - Minták száma: 30

		Minták száma: 30			
Élelmiszer-kategória	**Termékértékesítési fázisban vizsgált élelmiszerek**	**Megfelel**	**Nem értelmezhető eredmény**	**Nem felel meg**	**Alkalmazott CEN-módszer**
Gabonafélék, magvak, zöldségek és gyümölcsök és az ezekből készült termékek	Fokhagyma	3	0	0	EN 1788
	Instant metélt	1	0	0	EN 1788
	Gombák vagy gombából készült termékek (szárított)	3	0	0	EN 1788
Fűszernövények és fűszerek	Aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők (szárított)	8	1	0	EN 1788
	Gyógyteák / Forrázatok	2	0	0	EN 1788
Egyéb	Étrend-kiegészítők (jukkapor)*	4	0	1	EN 1788
	Leves*	5	0	2	EN 1788
Összesen:		**26**	**1**	**3**	
A vizsgált minták összesen (%):		**87 %**	**3 %**	**10 %**	

* A mintáról megállapították, hogy besugárzott. A besugárzott termékek nem voltak felcímkézve. A besugárzott élelmiszereket kísérő vagy azokra vonatkozó dokumentumokon a kezelés jelzését nem tüntették fel, ezért nem lehetett megállapítani, hogy a termék besugárzását uniós engedéllyel rendelkező létesítményben végezték-e.

4.5. Dánia -

A korlátozott pénzügyi erőforrások miatt 2013-ban nem végeztek ellenőrzést a termékértékesítési fázisban.

4.6. Németország - Minták száma: 2886

		Minták száma: 2886			
Élelmiszer-kategória	**Termékértékesítési fázisban vizsgált élelmiszerek**	**Megfelel**	**Nem értelmezhető eredmény**	**Nem felel meg**	**Alkalmazott CEN-módszer**
Gabonafélék, magvak, zöldségek és gyümölcsök és az ezekből készült termékek	Gabonatermékek	9	0	0	EN 1788 EN 1787
	Gabonafélék	1	0	0	EN 1787
	Gyümölcs (szárított)	80	0	0	EN 13708 EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Gyümölcs (friss)	51	0	0	EN 1784 EN 1788 EN 1787
	Gomba (friss)	14	0	0	EN 1788 EN 13751
	Gombák vagy gombából készült termékek (szárított)	142	0	0	EN 1788 EN 1787 EN 13751

	Burgonya	10	0	0	EN 1788
	Hüvelyesek	66	0	0	EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Zöldségek és zöldségtermékek (szárított)	36	0	1*	EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Zöldségek (friss)	19	0	0	EN 1788 EN 1787 EN 13751
Halak, rákok, kagylók és a belőlük készült termékek	Rákok, kagylók, kékkagylók és egyéb vízi állatok (beleértve a belőlük készült termékeket)	148	0	5**	EN 1786 EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Halak és halból készült termékek	41	0	1***	EN 1784 EN 1786 EN 1788
	Halak és tengeri eredetű élelmiszerek (szárított)	14	0	0	EN 1786 EN 1788 EN 13751
Fűszernövények és fűszerek	Aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők (szárított)	1124	6	3**	EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Fűszernövények és fűszerek (ételízesítők és fűszerszószok)	197	0	6*	EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Tea	201	0	1*	EN 1788 EN 1787 EN 13751
Hús és húskészítmények	Hús (kivéve a baromfi- és a vadhúst)	31	0	0	EN 1784 EN 1786 EN 1787
	Húsipari termékek (kivéve a kolbászt)	48	0	0	EN 1784 EN 1786
	Egyéb	1	0	0	EN 1788 EN 1786 EN 1787 EN 13751
	Baromfihús	118	0	0	EN 1786
	Kolbászáru	30	0	0	EN 1784 EN 1786
Tej és tejtermékek	Vaj (fűszervaj)	6	0	0	EN 1786
	Sajt (fűszereket/fűszernövényeket tartalmazó)	41	0	0	EN 1788 EN 1787
	Tej és tejtermékek	1	0	0	EN 1787
Egyéb	Kávé	0	0	1***	EN 1788
	Étrend-kiegészítők	154	1	4***	EN 1788 EN 13751
	Készételek	24	0	0	EN 1786 EN 1788 EN 13751

	Egyéb	33	0	0	EN 1788 EN 1786 EN 1787 EN 13751
	Levesek és mártások (szárított)	199	2	16*	EN 1788 EN 13751
Összesen:		**2839**	**9**	**38**	
A vizsgált minták összesen (%):		**98 %**	**0 %**	**1 %**	

* helytelenül jelölt
** helytelen jelölés és/vagy nem megengedett besugárzás
*** a besugárzás nem megengedett

4.7. Észtország -

Ionizáló sugárzás vizsgálatára alkalmas laboratórium hiányában Észtországban 2013-ban nem végeztek ellenőrzést a termékértékesítési fázisban. Az észt illetékes hatóságok szerint továbbá nem merült fel annak gyanúja, hogy az előírásoknak potenciálisan meg nem felelő besugárzott élelmiszer került forgalomba a tagállam piacán.

4.8. Írország - Minták száma: 91

		Minták száma: 91			
Élelmiszer-kategória	**Termékértékesítési fázisban vizsgált élelmiszerek**	**Megfelel**	**Nem értelmezhető eredmény**	**Nem felel meg**	**Alkalmazott CEN-módszer**
Gabonafélék, magvak, zöldségek és gyümölcsök és az ezekből készült termékek	Bogyós gyümölcsök	4	0	0	EN 1788 EN 13751
	Gabonafélék, magvak, zöldségek és gyümölcs	4	0	0	EN 1788 EN 13751
	Instant metélt	1	0	0	EN 1788 EN 13751
	Paradicsompor	1	0	0	EN 1788 EN 13751
Fűszernövények és fűszerek	Aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők (szárított)	1	0	0	EN 1788 EN 13751
	Fűszernövények és fűszerek	26	0	0	EN 1788 EN 13751
Hús és húskészítmények	Burger Mix	1	0	0	EN 1788 EN 13751
Egyéb	Étrend-kiegészítők	52	0	1*	EN 1788 EN 13751
Összesen:		**90**	**0**	**1**	
A vizsgált minták összesen (%):		**99%**	**0 %**	**1 %**	

* helytelenül jelölt

4.9. Görögország - Minták száma: 10

		Minták száma: 10			
Élelmiszer-kategória	**Termékértékesítési fázisban vizsgált élelmiszerek**	**Megfelel**	**Nem értelmezhető eredmény**	**Nem felel meg**	**Alkalmazott CEN-módszer**
Fűszernövények és fűszerek	Aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők (szárított)	9	0	0	EN 13751
	Gyógyteák / Forrázatok	1	0	0	EN 13751
Összesen:		**10**	**0**	**0**	

A vizsgált minták összesen (%):	**100 %**	**0 %**	**0 %**	

4.10. Spanyolország - Minták száma: 162

		Minták száma: 162			
Élelmiszer-kategória	**Termékértékesítési fázisban vizsgált élelmiszerek**	**Megfelel**	**Nem értelmezhető eredmény**	**Nem felel meg**	**Alkalmazott CEN-módszer**
Gabonafélék, magvak, zöldségek és gyümölcsök és az ezekből készült termékek	Gyümölcs (szárított)	8	0	0	EN 13708
	Gombák vagy gombából készült termékek (szárított)	12	0	0	EN 1788 EN 13751
	Diófélék	4	0	0	EN 1787
	Olajos magvak	32	0	0	EN 13751
	Zöldségek és zöldségtermékek (szárított)	24	0	0	EN 1788 EN 1787 EN 13751
Halak, rákok, kagylók és az ezekből készült termékek	Halak és halból készült termékek	17	0	0	EN 1786
Fűszernövények és fűszerek	Aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők (szárított)	45	0	0	EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Gyógyteák / Forrázatok	10	0	0	EN 13751
Hús és húskészítmények	Hús	10	0	0	EN 1786
Összesen:		**162**	**0**	**0**	
A vizsgált minták összesen (%):		**100 %**	**0 %**	**0 %**	

4.11. Franciaország - Minták száma: 174

		Minták száma: 174			
Élelmiszer-kategória	**Termékértékesítési fázisban vizsgált élelmiszerek**	**Megfelel**	**Nem értelmezhető eredmény**	**Nem felel meg**	**Alkalmazott CEN-módszer**
Gabonafélék, magvak, zöldségek és gyümölcsök és az ezekből készült termékek	Gabonafélék, magvak, zöldségek és gyümölcs	54	0	0	EN 1787
	Egyéb	8	0	0	EN 1788
Halak, rákok, kagylók és az ezekből készült termékek	Garnélarák	20	0	1*	EN 1786
Fűszernövények és fűszerek	Aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők (szárított)	44	0	2*	EN 1788
Hús és húskészítmények	Békacomb	10	0	0	EN 1786
	Hús és húskészítmények	31	0	4*	EN 1784
Összesen:		**167**	**0**	**7**	
A vizsgált minták összesen (%):		**96 %**	**0 %**	**4 %**	

* helytelenül jelölt

4.12. Olaszország - Minták száma: 553

		Minták száma: 553			
Élelmiszer-kategória	**Termékértékesítési fázisban vizsgált élelmiszerek**	**Megfelel**	**Nem értelmezhető eredmény**	**Nem felel meg**	**Alkalmazott CEN-módszer**

Gabonafélék, magvak, zöldségek és gyümölcsök és az ezekből készült termékek	Gabonafélék	2	2	0	EN 1788 EN 13751
	Gyümölcs (szárított)	8	0	0	EN 13708 EN 13784 EN 1787
	Gyümölcs (friss)	7	0	0	EN 13708 EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Fokhagyma	17	1	0	EN 1788 EN 13784 EN 13751
	Gombák vagy gombából készült termékek (szárított)	14	0	0	EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Diófélék	20	0	0	EN 13784 EN 1787 EN 13751
	Vöröshagyma	22	0	0	EN 1788 EN 13784 EN 13751
	Más zöldség	4	0	0	EN 1788 EN 13751
	Burgonya	26	0	0	EN 1788 EN 13784 EN 13751
	Hüvelyesek	12	0	0	EN 13784 EN 13751
Halak, rákok, kagylók és az ezekből készült termékek	Rákok, kagylók, kékkagylók és egyéb vízi állatok (beleértve a belőlük készült termékeket)	95	1	0	EN 1788 EN 1786 EN 13751
	Halak és halból készült termékek	18	0	0	EN 1786 EN 1788 EN 13784
	Garnélarák	38	3	4***	EN 1788 EN 13751
	Halpaszta (surimi)	0	2	0	EN 1788
Fűszernövények és fűszerek	Aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők (szárított)	124	0	1*	EN 1788 EN 13784 EN 13783 EN 1787 EN 13751
	Növényi étrend-kiegészítők összetevői	25	0	1**	EN 1788 EN 13784 EN 13751
	Tea	13	0	0	EN 1788 EN 1787 EN 13751
Hús és húskészítmények	Békacomb	14	0	2	EN 1786 EN 13751
	Hús (kivéve a baromfi- és a vadhúst)	36	0	0	EN 1786 EN 13784
	Baromfihús	39	0	0	EN 1786 EN 13784
Egyéb	Készételek	0	1	0	EN 1788

	Levesek és mártások (szárított)	1	0	0	EN 13751
	Összesen:	**535**	**10**	**8**	
A vizsgált minták összesen (%):		**97 %**	**2 %**	**1 %**	

* helytelenül jelölt
** helytelen jelölés és/vagy nem megengedett besugárzás
*** helytelenül jelölt és/vagy uniós engedéllyel nem rendelkező létesítményben végzett besugárzás

4.13. Ciprus -

Ionizáló sugárzás vizsgálatára alkalmas laboratórium hiányában Cipruson 2013-ban nem végeztek ellenőrzést a termékértékesítési fázisban.

4.14. Lettország - Minták száma: 13

		Minták száma: 13			
Élelmiszer-kategória	**Termékértékesítési fázisban vizsgált élelmiszerek**	**Megfelel**	**Nem értelmezhető eredmény**	**Nem felel meg**	**Alkalmazott CEN-módszer**
Fűszernövények és fűszerek	Aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők (szárított)	3	0	0	EN 1788
Egyéb	Étrend-kiegészítők	5	0	5*	EN 1788
	Összesen:	**8**	**0**	**5**	
A vizsgált minták összesen (%):		**62 %**	**0 %**	**38 %**	

* a besugárzás nem megengedett

4.15. Litvánia - Minták száma: 97

		Minták száma: 97			
Élelmiszer-kategória	**Termékértékesítési fázisban vizsgált élelmiszerek**	**Megfelel**	**Nem értelmezhető eredmény**	**Nem felel meg**	**Alkalmazott CEN-módszer**
Egyéb	Étrend-kiegészítők	95	0	2*	EN 13783
	Összesen:	**95**	**0**	**2**	
A vizsgált minták összesen (%):		**98 %**	**0 %**	**2 %**	

* uniós engedéllyel nem rendelkező létesítményben végzett besugárzás

4.16. Luxemburg - Minták száma: 20

		Minták száma: 20			
Élelmiszer-kategória	**Termékértékesítési fázisban vizsgált élelmiszerek**	**Megfelel**	**Nem értelmezhető eredmény**	**Nem felel meg**	**Alkalmazott CEN-módszer**
Halak, rákok, kagylók és az ezekből készült termékek	Nyers fagyasztott nagy garnéla	10	0	0	EN 1788
Hús és húskészítmények	Békacomb	5	0	0	EN 1786
Egyéb	Étrend-kiegészítők	3	0	2*	EN 1788
	Összesen:	**18**	**0**	**2**	
A vizsgált minták összesen (%):		**90 %**	**0 %**	**10 %**	

* a besugárzás Luxemburgban nem megengedett, a termékek az USA-ból származnak

4.17. Magyarország - Minták száma: 81

		Minták száma: 81			
Élelmiszer-kategória	**Termékértékesítési fázisban vizsgált élelmiszerek**	**Megfelel**	**Nem értelmezhető eredmény**	**Nem felel meg**	**Alkalmazott CEN-módszer**
Fűszernövények és fűszerek	Aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők (szárított)	81	0	0	EN 1788
	Összesen:	**81**	**0**	**0**	
A vizsgált minták összesen (%):		**100 %**	**0 %**	**0 %**	

4.20. Hollandia - Minták száma: 360

		Minták száma: 360			
Élelmiszer-kategória	**Termékértékesítési fázisban vizsgált élelmiszerek**	**Megfelel**	**Nem értelmezhető eredmény**	**Nem felel meg**	**Alkalmazott CEN-módszer**
Gabonafélék, magvak, zöldségek és gyümölcsök és az ezekből készült termékek	Egyéb	101	0	0	EN 1788 EN 13751
Halak, rákok, kagylók és a belőlük készült termékek	A jelentésben csak a kategória szerepel	40	0	8*	EN 1788 EN 13751
Fűszernövények és fűszerek	A jelentésben csak a kategória szerepel	83	0	1***	EN 1788 EN 13751
Hús és húskészítmények	A jelentésben csak a kategória szerepel	3	0	0***	EN 1788 EN 13751
Egyéb	Különleges táplálkozási célokra szánt élelmiszerek	3	0	0	EN 1788 EN 13751
	Étrend-kiegészítők	83	0	11**	EN 1788 EN 13751
	Baromfi	27	0	0	EN 1788 EN 13751
	Összesen:	**340**	**0**	**20**	
A vizsgált minták összesen (%):		**94 %**	**0 %**	**6 %**	

* helytelenül jelölt
** uniós engedéllyel nem rendelkező létesítményben végzett besugárzás
*** nincs indokolva

4.21. Ausztria - Minták száma: 72

		Minták száma: 72			
Élelmiszer-kategória	**Termékértékesítési fázisban vizsgált élelmiszerek**	**Megfelel**	**Nem értelmezhető eredmény**	**Nem felel meg**	**Alkalmazott CEN-módszer**
Halak, rákok, kagylók és a belőlük készült termékek	Rákok, kagylók, kékkagylók és egyéb vízi állatok (beleértve a belőlük készült termékeket)	20	0	2**	EN 1786
Fűszernövények és fűszerek	Aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők (szárított)	30	0	0	EN 1788 EN 13751
Egyéb	Levesek és mártások (szárított)	15	0	5*	EN 1788 EN 13751

Összesen:	**65**	**0**	**7**	
A vizsgált minták összesen (%):	**90 %**	**0 %**	**10 %**	

* helytelenül jelölt
** a besugárzás nem megengedett

4.22. Lengyelország - Minták száma: 308

		Minták száma: 308			
Élelmiszer-kategória	**Termékértékesítési fázisban vizsgált élelmiszerek**	**Megfelel**	**Nem értelmezhető eredmény**	**Nem felel meg**	**Alkalmazott CEN-módszer**
Gabonafélék, magvak, zöldségek és gyümölcsök és az ezekből készült termékek	Bogyós gyümölcsök	1	0	0	EN 1787
	Gabonafélék, magvak, zöldségek és gyümölcsök és az ezekből	1	0	0	EN 1784
	Szárított gyümölcs	4	0	0	EN 13708
	Gyümölcs (friss)	2	0	0	EN 1784 EN 1788
	Gyümölcs (trópusi)	7	0	0	EN 1784 EN 1788
	Fokhagyma	13	0	0	EN 1788
	Gomba (friss); Gombák vagy gombából készült termékek (szárított)	1	0	0	EN 1788
	Vöröshagyma	1	0	0	EN 1788
	Burgonya	2	0	0	EN 1788
	Hüvelyesek	3	0	0	EN 1788
	Levesek	1	0	0	EN 1788
	Tea	1	0	0	EN 1788 EN 13751
	Zöldségek és zöldségtermékek (szárított)	1	0	0	EN 1788
	Zöldségek (friss)	1	0	0	EN 1788
Halak, rákok, kagylók és a belőlük készült termékek	Rákfélék és puhatestűek (fagyasztott)	1	0	0	EN 1788
	Rákok, kagylók, kékkagylók és egyéb vízi állatok (beleértve a belőlük készült termékeket)	5	0	0	EN 1786
	Halak és halból készült termékek	15	0	0	EN 1786
	Garnélarák	4	0	0	EN 13751
Fűszernövények és fűszerek	Aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők (szárított)	63	0	0	EN 1788 EN 13751
	Fokhagyma	4	0	0	EN 1788
	Gyógyteák/Forrázatok	1	0	0	EN 13751
	Fűszernövények és fűszerek (friss)	3	0	0	EN 1788
	Egyéb	1	0	0	EN 1788
	Tea	1	0	0	EN 1788 EN 13751
	Zöldségek és zöldségtermékek (szárított)	2	0	0	EN 1788
Hús és húskészítmények	Hús	9	0	0	EN 1784 EN 1786

	Hús (kivéve a baromfi- és a vadhúst)	5	0	0	EN 1784 EN 1786
	Hús (különböző szárnyasok, kenguru, nyúl)	5	0	0	EN 1784 EN 1786
	Baromfihús	5	0	0	EN 1784 EN 1786
Tej és tejtermékek	Fűszereket/fűszernövényeket tartalmazó sajt	32	1	7*	EN 1788
	Sajt (túró)	4	0	0	EN 1788
	Sajt (érlelt)	1	1	0	EN 1788
	Tej és tejtermékek	3	0	0	EN 1788
Egyéb	Bogyós gyümölcsök	1	0	0	EN 1787
	Szárított gyümölcs	2	0	0	EN 13708
	Különleges táplálkozási célokra szánt élelmiszerek	8	0	1**	EN 1788 EN 13751
	Étrend-kiegészítők	19	0	2***	EN 1788 EN 13751
	Gyümölcs (trópusi)	2	0	0	EN 1784 EN 1788
	Gyógyteák/Forrázatok	2	0	0	EN 13751
	Gomba (friss); Gombák vagy gombából készült termékek (szárított)	10	0	0	EN 1788
	Egyéb	1	0	0	EN 1788
	Levesek és mártások (szárított)	19	0	0	EN 1788
	Levesek	5	1	0	EN 1788
	Tea	23	0	0	EN 1788 EN 13751
	Zöldségek és zöldségtermékek (szárított)	1	0	0	EN 1788
Összesen:		**296**	**3**	**10**	
A vizsgált minták összesen (%):		**96 %**	**1 %**	**3 %**	

* helytelenül jelölt
** a besugárzás nem megengedett
*** egyedi, helytelenül jelölt

4.23. Portugália - Minták száma: 23

		Minták száma: 23			
Élelmiszer-kategória	**Termékértékesítési fázisban vizsgált élelmiszerek**	**Megfelel**	**Nem értelmezhető eredmény**	**Nem felel meg**	**Alkalmazott CEN-módszer**
Fűszernövények és fűszerek	Aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők (szárított)	6	0	0	EN 13751
	Gyógyteák / Forrázatok	1	0	0	EN 13751
Egyéb	Étrend-kiegészítők	12	1	3*	EN 13751
Összesen:		**19**	**1**	**3**	
A vizsgált minták összesen (%):		**83 %**	**4 %**	**13 %**	

* a besugárzás nem megengedett

4.24. Románia - Minták száma: 208

		Minták száma: 208			
Élelmiszer-	**Termékértékesítési**	**Megfelel**	**Nem**	**Nem felel meg**	**Alkalmazott**

kategória	fázisban vizsgált élelmiszerek		értelmezhető eredmény		CEN-módszer
Gabonafélék, magvak, zöldségek és gyümölcsök és az ezekből készült termékek	Gyümölcs (szárított)	1	0	0	EN 13751
	Mag	13	0	0	EN 13751
	Zöldségek és zöldségtermékek (szárított)	3	0	0	EN 13751
Fűszernövények és fűszerek	Aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők (szárított)	133	4	3*	EN 1788 EN 13751
	Gyógyteák / Forrázatok	22	0	0	EN 1788 EN 13751
	Tea	5	0	0	EN 13751
Egyéb	Különleges táplálkozási célokra szánt élelmiszerek	2	0	0	EN 13751
	Étrend-kiegészítők	22	0	0	EN 1788 EN 13751
Összesen:		**201**	**4**	**3**	
A vizsgált minták összesen (%):		**97 %**	**2 %**	**1 %**	

* uniós engedéllyel nem rendelkező létesítményben végzett besugárzás

4.25. Szlovénia - Minták száma: 28

		Minták száma: 28			
Élelmiszer-kategória	**Termékértékesítési fázisban vizsgált élelmiszerek**	**Megfelel**	**Nem értelmezhető eredmény**	**Nem felel meg**	**Alkalmazott CEN-módszer**
Gabonafélék, magvak, zöldségek és gyümölcsök és az ezekből készült termékek	Bogyós gyümölcsök	5	0	0	EN 1787 EN 13751
	Fokhagyma	5	0	0	EN 1788 EN 1786 EN 13751
Fűszernövények és fűszerek	Aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők (szárított)	5	0	0	EN 1787 EN 13751
	Tea	5	0	0	EN 13751 EN 1787
Hús és húskészítmények	Csirkehús alaplé	1	0	0	EN 1788 EN 1786 EN 13751
	Hús és húskészítmények	2	0	0	EN 1788 EN 1786 EN 13751
	Baromfihús	3	0	0	EN 1788 EN 1786 EN 13751
Egyéb	Leves	2	0	0	EN 1788 EN 1786 EN 13751
Összesen:		**28**	**0**	**0**	
A vizsgált minták összesen (%):		**100 %**	**0 %**	**0 %**	

4.26. Szlovákia- Minták száma: 21

		Minták száma: 21			
Élelmiszer-kategória	**Termékértékesítési fázisban vizsgált élelmiszerek**	**Megfelel**	**Nem értelmezhető eredmény**	**Nem felel meg**	**Alkalmazott CEN-módszer**

Fűszernövények és fűszerek	Egyéb	4	0	0	EN 1784 EN 1788
Hús és húskészítmények	Egyéb	1	0	0	EN 1784 EN 1788
Tej és tejtermékek	Sajt (érlelt)	1	0	0	EN 1784
Egyéb	Egyéb	15	0	0	EN 1784 EN 1788
Összesen:		**21**	**0**	**0**	
A vizsgált minták összesen (%):		**100 %**	**0 %**	**0 %**	

4.27. Finnország - Minták száma: 272

		Minták száma: 272			
Élelmiszer-kategória	**Termékértékesítési fázisban vizsgált élelmiszerek**	**Megfelel**	**Nem értelmezhető eredmény**	**Nem felel meg**	**Alkalmazott CEN-módszer**
Gabonafélék, magvak, zöldségek és gyümölcsök és az ezekből készült termékek	Bogyós gyümölcsök	14	0	1*	EN 13751
	Gabonatermékek	8	0	0	EN 13751
	Gyümölcs (szárított)	3	0	0	EN 13751
	Gombák vagy gombából készült termékek (szárított)	2	0	0	EN 13751
	Diófélék	0	0	4*	EN 13751
	Zöldségek és zöldségtermékek (szárított)	30	0	0	EN 13751
Fűszernövények és fűszerek	Aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők (szárított)	111	1	2**	EN 13751
	Gyógyteák / Forrázatok	7	0	0	EN 13751
	Tea	19	0	1*	EN 13751
Egyéb	Aminosav-készítmény	1	0	0	EN 13751
	Italösszetevő	8	0	0	EN 13751
	Zúzott kakaóbab	1	0	0	EN 13751
	Élelmiszer-adalékanyag	1	0	0	EN 13751
	Különleges táplálkozási célokra szánt élelmiszerek	1	0	0	EN 13751
	Étrend-kiegészítők	33	5	4*	EN 13751
	Készételek	7	1	1*	EN 13751
	Fehérjekészítmények	2	0	0	EN 13751
	Levesek és mártások (szárított)	4	0	0	EN 13751
Összesen:		**252**	**7**	**13**	
A vizsgált minták összesen (%):		**93 %**	**3 %**	**5 %**	

* helytelenül jelölt, uniós engedéllyel nem rendelkező létesítményben végzett besugárzás, nem megengedett besugárzás

** helytelenül jelölt, uniós engedéllyel nem rendelkező létesítményben végzett besugárzás

4.28. Svédország -

2013-ban nem végeztek ellenőrzést a termékértékesítési fázisban.

4.29. Egyesült Királyság - Minták száma: 176

		Minták száma: 176			
Élelmiszer-kategória	**Termékértékesítési fázisban vizsgált élelmiszerek**	**Megfelel**	**Nem értelmezhető eredmény**	**Nem felel meg**	**Alkalmazott CEN-módszer**
Gabonafélék, magvak, zöldségek és gyümölcsök és az ezekből készült termékek	Fokhagyma	3	1	0	EN 13751
	Instant metélt	34	8	4*	EN 1788 EN 13751
	Mangóból készült fűszeres ízesítő (chutney)	1	0	0	EN 13751
	Diófélék	1	0	0	EN 13751
	Rizskeksz	1	0	0	EN 13751
Fűszernövények és fűszerek	Aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők (szárított)	84	6	0	EN 1788 EN 13751
	Currypaszta	1	0	0	EN 13751

	Gyógyteák / Forrázatok	1	1	0	EN 13751
	Fűszernövények és fűszerek (friss)	5	1	0	EN 13751
	Tea	2	0	0	EN 13751
Egyéb	Kávé	1	0	0	EN 13751
	Étrend-kiegészítők	11	4	1*	EN 1788 EN 13751
	Levesek és mártások (szárított)	4	1	0	EN 13751
Összesen:		**149**	**22**	**5**	
A vizsgált minták összesen (%):		**85 %**	**13 %**	**3 %**	

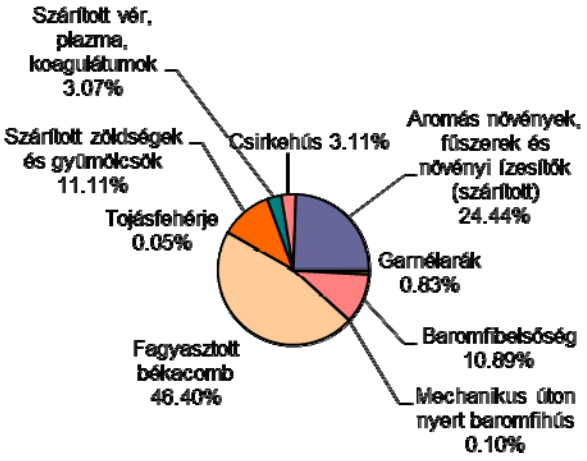
* helytelenül jelölt, uniós engedéllyel nem rendelkező létesítményben végzett besugárzás, nem megengedett besugárzás

5. ÖSSZEGZÉS

E jelentés a 2013. január 1-je és 2013. december 31-e közötti időszakra terjed ki. Azon információk alapján lett összeállítva, amelyeket huszonhat tagállam küldött meg a Bizottságnak. Málta és Horvátország nem nyújtott be adatokat a 2013. évre vonatkozóan.

2013-ban 13 tagállamban 25 engedélyezett, besugárzást végző létesítmény működött az 1999/2/EK irányelv 7. cikke (2) bekezdésének megfelelően. Egy besugárzást végző új létesítmény engedélyezésére került sor. Egyetlen engedélyezett létesítmény bezárására sem került sor. 2013-ban hét létesítményben nem sugároztak be élelmiszereket.

A tagállamokban 6876 tonna összmennyiségű terméket kezeltek ionizáló sugárzással, amelyek 84 %-át három tagállamban sugározták be: Belgiumban (49,4 %), Hollandiában (24,4 %) és Spanyolországban (12,7 %). A besugárzott termékkategóriákon belül a két legnagyobb csoportot a békacomb (46,4 %) és a szárított aromás növények és fűszerek (24,4 %) alkották. A besugárzott termékek összmennyisége az előző évhez, 2012-höz képest 14 %-kal csökkent az Unión belül (7 972 tonna).

26 tagállam közölt információkat a termékek értékesítési fázisában elvégzett vizsgálatokat illetően. 2013-ban négy tagállam nem végzett analitikai vizsgálatot hivatalos ellenőrzések és vizsgálatok során.

2013-ban 22 tagállamban összesen 5713 mintát vizsgáltak meg. Három tagállam adta a minták 66 %-át (Németország 50,5 %, Olaszország 9,7 % és Hollandia 6,3 %; 2012-ben: Németország 52,4 %, Hollandia 7,2 % és Egyesült Királyság 6,2 %). Németország továbbra is első hely áll az élelmiszertermékek értékesítési fázisában elvégzett ellenőrzésekben. 5 511 minta (96,5 %) megfelelt az 1999/2/EK irányelvben foglalt rendelkezéseknek, 130 minta (2,3 %) nem felelt meg, és 73 minta (1,5 %) nem értelmezhető eredményre vezetett. A vizsgált minták meg nem felelésének két fő oka az előző évekhez hasonlóan a helytelen jelölés és a tiltott besugárzás volt; a megfelelés hiányának oka az is lehetett, hogy a besugárzást uniós engedéllyel nem rendelkező létesítményben végezték. A megfelelés

hiányának okát minden, az egyes tagállamokban elvégzett vizsgálatot tartalmazó táblázatban megadjuk.

6. HELYESBÍTÉS AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK CÍMZETT, A 2012. ÉVRE VONATKOZÓAN AZ IONIZÁLÓ SUGÁRZÁSSAL KEZELT ÉLELMISZER-ÖSSZETEVŐKRŐL SZÓLÓ BIZOTTSÁGI JELENTÉSHEZ (COM(2014) 52 FINAL)

A Spanyolországra vonatkozó 4.10. szakasz helyébe e helyesbítés útján a következő lép:

4.10. Spanyolország

Termékértékesítési fázisban vizsgált élelmiszerek	Minták száma: 141			Alkalmazott CEN-módszer
	Megfelel	Nem értelmezhető eredmény	Nem felel meg	
Aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők (szárított)	77	1	0	EN 1788; EN 13751; EN 1787
Halak és halból készült termékek	30	0	0	EN 1786
Gyógyteák / Forrázatok	8	0	0	EN 13751
Hús és húskészítmények	2	0	0	EN1786
Gombák vagy gombából készült termékek (szárított)	9	0	0	EN 1788; EN 13751
Diófélék	6	0	0	EN1787
Zöldségek (szárított)	8	0	0	EN13751; EN1787
Összesen:	**140**	**1**	**0**	
A vizsgált minták összesen (%):	**99%**	**1 %**	**0 %**	